

Universitätsbibliothek Wuppertal

Omnia Divini Platonis Opera

Plato

Basileae, 1551

Phaedrus (argumentum)

Nutzungsrichtlinien Das dem PDF-Dokument zugrunde liegende Digitalisat kann unter Beachtung des Lizenz-/Rechtehinweises genutzt werden. Informationen zum Lizenz-/Rechtehinweis finden Sie in der Titelaufnahme unter dem untenstehenden URN.

Bei Nutzung des Digitalisats bitten wir um eine vollständige Quellenangabe, inklusive Nennung der Universitätsbibliothek Wuppertal als Quelle sowie einer Angabe des URN.

[urn:nbn:de:hbz:468-1-245](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:468-1-245)

dum profecto, dixisse Socratem hic infra me sede. Pro Iupiter exclamasse Alcibiadem Qualia perpeti me uir cogit. In omnibus superare me uult. Medium saltem hic Agathonem sedere permittite. Nequaquam decet, respondisse Socratem. Tu enim me laudasti. Oportet autem me nunc ad dexteram hunc sedentē laudare. Si ergo post te maneat Agatho, haud me rursus laudabit, prius quam à me laudetur. Sed dimitte uir felix, neque huic meas laudes inuideas. Equidem laudare illum uehementer desidero. Hui hui Alcibiades, Agathonem ibi dixisse. Quid hic moror? Hinc iam discedo ut me Socrates laudet. Mos is Socratis est, Alcibiadem respondisse, uti eo praesente nemini liceat alteri formos sibi conciliare. Vide nunc obsecro quam facile & quam probabili ratione hunc ad se traxerit. Surrexit ergo Agatho, ut apud Socratem requiesceret. Tunc subito debacchantes multi patentis fores nacti, nam paulo ante quis contra exierat, ingressi sunt, & circa illos confederunt. Quorum strepitu turbata sunt omnia, nec ullus post hæc modus in bibendo seruatus. Eryximachum, ac Phædrum, aliosq; nonnullos abesse, Aristodemus recensuit, seq; diu dormisse, nam longæ tunc noctes erant, & circa auroram gallis iam cantantibus surrexisse. Somno excitum inuenisse, quod alij quidem partim dormiebant, partim discesserant. Agatho uero, & Aristophanes, atq; Socrates soli adhuc uigilabant, bibebantq; ampla quadam phiala factio in dexterâ circuitu sibi inuicem succedentes, Socrates autem assidue differebat. Neq; aliorum se recordari Aristodemus, inquit, neq; enim ab initio adfuisse, & somno fuisse grauatum. Summam uero disputationis illius extitisse, quod Socrates illos fateri cogebat, eiusdem uiri officium esse tragœdiam, comœdiamq; componere, eumq; qui arte tragicus est esse quoq; comicū. Cum hæc illi coacti potius quam persuasi concessissent, se somno dedisse Aristophanem primo. Agathonem deinde exorta iam luce. Socratem uero dormientibus illis in Lyceum, ipso ut cōsueuerat comitante, fuisse profectum, & lotum solito se more diem totum exercuisse, ac demum ad uesperam domi requieuisse.

ARGUMENTVM MARSILII FICINI FLORENTINI IN PHAEDRVM.

PLATO noster poetica musæ, quam à tenera ætate, immo ab apollinea genitura sectatus est, furore grauidus, primum peperit liberum totum pene poeticum, & candidissimum candidissimus, & de pulchritudine simul atque Amore uir pulcherrimus, omniumq; amore dignissimus, ut merito ceteros quoque liberos deinceps ediderit uenustatis & gratiæ plenos à uenerea Musa exordium felix auspiciatus, solusq; omnium uenustatē ubiq; cum dignitate coniunxerit. Quoniam uero plurima huius libri mysteria in Theologia & libro de Amore exposuimus, argumentum eius breuissime perstringemus. Symposium de Amore quidem præcipue tractat, consequenter uero de pulchritudine. At Phædrus gratia Pulchritudinis disputat de amore. Neque ab re omnino inserta est oratio Lysias, atque oratoria disputatio. Pulchritudo enim & ad mentem, & ad uisum, auditumq; pertinet. Quo fit, ut ubi de animorum nominumq; pulchritudine agitur, itemq; de pulchritudine corporis, merito de orationis pulchritudine disputetur. Statim uero in ipso exordio Socrates inter iocandum seria nimium tradit præcepta, Omnia ob sapientiæ studium penitus contemnenda, Potissimum sapientiæ studium considerare seipsum. Inter hæc artificiosissima loci descriptio allegorice significat Academiam: Platanus, Platonem: Castum arbutum, amoris Platonici & Socratici castitatem: Fons, in communicanda sapientiâ largitatem: ornamenta cetera oratorios poeticosq; flores quibus Academia Platonis abundat. Reprehenditur iure Lysias quod qualis sit amoris affectus inquirat, neq; prius amorē ipsum definiat neq; distinxerit. Considera inter hæc amoris Socratici pudicitiam: nonnulla enim minus honesta pronuntiat turus obuoluto capite exorditur. Mox inuocat Musas, ut rem minus honestam ipsæ suo saltem splendore elocutionis honestent. Sed antequam turpem uituperet amatorem, ne in eodem sit quo Lysias crimine, turpem amorē definit esse cupiditatem quandam siue libidinem à ratione rebellem, quæ superet opinionem ad recta tendentē, & ad formæ rapiat uoluptatem. Sed dum ad definiendum pergit, duos nobis tribuit duces, unum quidem appetitum uoluptatis ingenitum, alterum uero legitimam quandam opinionem acquisitam paulatim per disciplinam, & ad honesta ducentem. Verum hos nobis intrinsecos duces, extrinseci duo mouent, Daemon quidam acereus opinionem, aqueus uero libidinem. Postquam uero definiuit, multis rationibus adolescentes à turpibus amatoribus segregat. Tum uero interea mirabile nota mysterium, Mosaico mysterio simile. Malorum plurimis in ipso statim principio, demon aliquis immiscuit uoluptatē. Quoniã uero non tam philosophicã quam poeticã agit personã, subdit se correptum

reptum à demone, quod Amore dei nomen uituperauerit. Idq; facit, ut distincturus Amore, poetico potius quam dialectico more distinguat. In his animaduertes grauissimum peccatum esse in dei nomen delinquere. Rursus in animo esse presagium. Deinde poeticis quibusdam ambagibus artem à furore secernit. Furorem in diuinum diuidit & humanum. Diuinum in quatuor, scilicet in uaticinium, mysterium, poesim atq; amorem. Prouidentiam religio nemq; confirmat. Sapientiam diuino furore infusam humanæ sapientiæ longissime anteponit. Antequam peragat animarum tractatum particularium, animas in medium communes adducit, scilicet mundi animam, quam nominat Iouem, atq; sub ea duodecim animas spherarum duodecim mundanarum, quibus subdit totidem ordines demonum, totidemq; particularium animarum. Singulis uero currus accommodat, id est cælestia corpora atq; sempiterna. De rationalibus animabus disputat, diuinis atq; humanis, de circuitu utrarumq; et qua ratione hominū animæ tam in cælo animarū cælestium contemplationem comitentur, quam super cælum angelicum sequantur intuitū. Quid uero in anima Currus uehiculum, alæ, auriga, equi, Fatum, casusq; in corpus, quid iterum Iupiter in cælo magnus, ceteriq; dii sequentes, in Theologia exponimus. Satis uero tibi fuerit in presentia intelligere, geminas alas esse geminum instinctum menti ingenitum, ad superna animam eleuantem: in intellectu quidem instinctum ad diuinum uerum, in uoluntate uero instinctum ad diuinum bonum pro uiribus conuertentem. Quādo uero hi quidem remittuntur, inclinatio autem uegetalis naturæ intēditur ad corpora gubernanda, animas fractis iam alis in elemēta descendere Pythagorici putant. Post hæc cadentem de cælo animam in nouem distribuit gradus. In his omnibus & poetica licētia utitur, & Pythagorica potius quam propria narrat. Inter hæc animaduerte similem animarum describi casum à Pythagoricis, atque demonum à prophetis. Numerum quoq; nouenarium, tam choris angelicis, quam lapsis inde demonibus cōuenire. Mitto nunc quod similem quendam casum Pherecydes Syrius narrat demonibus accidisse. Additq; Ophionem, id est serpentem demonicum fuisse caput exercitus rebellantis à mente diuina. Huic & simile, quod in mysterijs diuinis continetur, Iouem scilicet inferiores demones ad inferos deturbasse. Sed ad dialogum redeamus. Denique uirum purgata mente deo deditum, omnibus inde bonis impleri, solumq; sapientē esse, quamuis quasi extra se positus, uulgo derideatur uelut insanus. Post hæc descendit ad diuinum legitimi amoris furorē, quem accendi putat in animo quando pulchram aspiciens corporis formam, diuinæ pulchritudinis, quam quondam contemplatus fuerat, facile recordatur, illiusq; recuperandæ desiderio inflammatur, & furit. Sed contrarium huic describit furorē quasi ferinum, à forma corporis non ad diuinum intuitum ascendentem, sed ad uenerum congressum turpiter descendentem. Describit rursus humanum quēdam furorē inter diuinum atq; ferinum, in eius accensum animo qui admiratione formæ corporeæ occupatus, neq; obliuioni diuinam tradit omnino, neque penitus recordatur. Quo fit, ut neque intemperatus sit omnino, neq; etiam temperatus, sed modo quasi incontinens, modo continens uideatur. Querens postea causas ob quas alij alios, aut magis minus uel ament, confugit ad sidera, quorum ab initio sint comites animæ. Tot enim animarum ordines humanarum in Timæo disponit, quot in cælo sunt stelle. Hinc reuertitur iterum ad uires animæ diuidendas: & rationem quidem aurigam uocat, geminos uero appetitus equos geminos: appetitū rationalem equum bonum, appetitū irrationalem equum malum. sed in hoc genere appetitum uergentē ad iracundiam, minus malum: declinantē uero ad concupiscentiam, magis malum. Deinde passiones animantium tam continentium quam incontinentium, mutuumq; amorē quasi poeta depingit. Quo fit, ut non aliter his allegorice indulgendū sit, quam canticis Salomonis. His actis, cum de pulchritudine quæ ad mentem, & quæ ad uisum pertinet, tractauisset, iam ad examinandam orationē Lysie pergit, atq; oratoris officium demonstrandum, ut pateat qualis orationis pulchritudo sit, quæ pertinet ad auditum. Pulchritudinem orationis in ordine collocat, uidelicet ut caput habeat à fine differens, habeat & media, capiti & fini et inuicē necessario copulata. Huiusmodi ordinem in primis ab oratore præcipit obseruari. Probat autem neminem oratorē uerum esse posse, nisi rerum præsertim humanarū, animorūq; scientiam habeat. Quo autē orator id assequi possit, præcipit ut à dialectico facultatem discat diuidendi atq; cōponendi, quem esse uult præcipuum ueritatis indagandæ inueniendæq; instrumentum, & in Philebo dei nuncupat donum, propterea quod sicut in mūdo perpetuū dei officium est diuidere atq; componere, ita & dialectici est in arte. Ideoq; consummatum dialecticum, id est metaphysicum iudicat tanquam deum esse colendum. comparat post hæc inuicem oratores, uituperatq; eos, qui uerisimile uero anteponentes, populum fallunt atq; seipsos, stulteq; confidunt quid ueri potissimum simile est etiam absq; ueri ipsius notitia posse cognoscere. Mox optima quædam nota præcepta. Tria primum oratori necessaria sunt, Ingenium, Doctrina, Exercitatio. Philosophia opus est ad ipsam maximæ cuiusq; artis perfectionē. Ab exercitatione dialectica, rerumq; contemplatione sublimium, tandem mentis sublimitas uisq; ad agendum efficax cōparatur. Quæ quidem duo in artium maximarum perfectiōe magnopere necessaria sunt. Deinde comparat oratorem non legitimum coquis, adulatoribusq; quæadmodum in Gorgia: legitimum uero medico. Proinde regulam tradit qua tã animi quam corporis, immo rei cuiusq; natura sit cognoscenda, statimq; redit ad oratoris officium. Subdit ob ipsum scribendi officium literas in Aegypto à demone quodā Teuthe unā cū ceteris disciplinis inuētas fuisse. Deridet præterea scribendi studiū, in eo uidelicet qui per literas indubitata posteris cōfidat patefacere ueritatem. Atq;

Pythago-